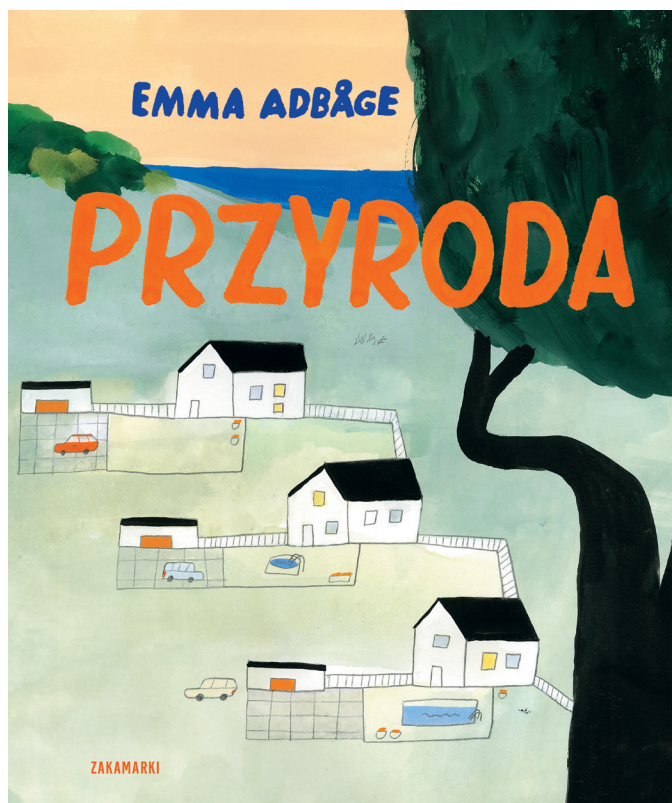
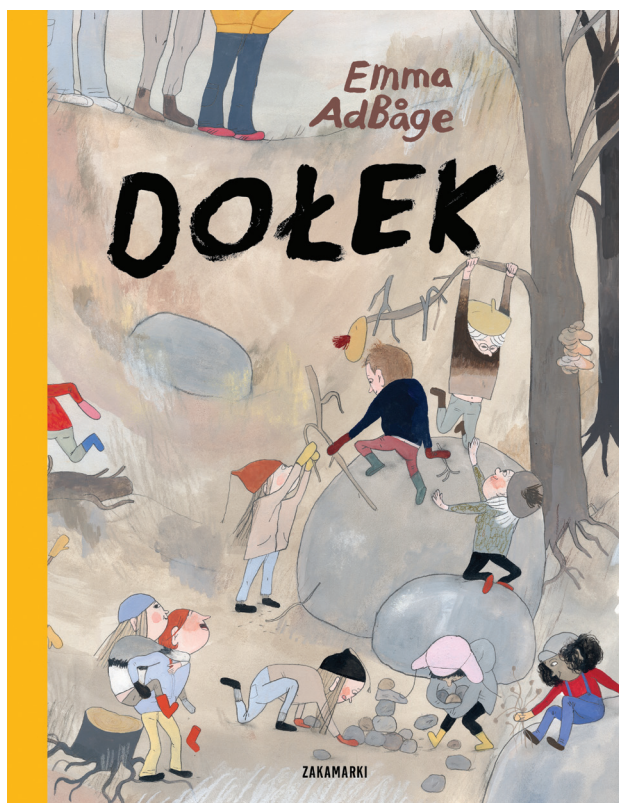

Pomysły na zajęcia
inspirowane książkami **Emmy Adbåge**
Dołek i Przyroda

Wstęp

Przedstawiamy pomysły do zajęć na podstawie książek obrazkowych *Przyroda* i *Dołek* Emmy Adbåge. Obie książki świetnie sprawdzą się w pracy tak z grupami przedszkolnymi, jak i szkolnymi. Poniżej znajdziecie propozycje pytań, które pozwolą zainicjować rozmowę wokół książki przed, w trakcie i po jej lekturze oraz przykłady zabaw i aktywności inspirowanych tematyką książek.

Emma Adbåge to jedna z najbardziej cenionych szwedzkich autorek i ilustratorek młodego pokolenia. W 2018 roku za książkę *Dołek* została uhonorowana Nagrodą Augusta. Wcześniej była kilkakrotnie nominowana do tego najważniejszego na szwedzkim rynku wydawniczym wyróżnienia. Jest także laureatką kilku międzynarodowych nagród. W niezwykle oryginalny, dowcipny, ale i bezkompromisowy sposób portretuje w swej twórczości tak dzieci, jak dorosłych.

DOŁEK

Dołek leży za salą gimnastyczną. Ktoś kiedyś wybrał stamtąd ziemię i teraz w Dołku rosną krzaki, i sterczą pieńki, i można się w nim bawić bez końca w najlepsze zabawy. Wszyscy uwielbiamy Dołek, wszyscy z wyjątkiem dorosłych. Oni go nienawidzą!

Rozmowa o książce

Przed:

Na początek dzieci oglądają przód i tył książki:

- Kto ją napisał?
- Kto zilustrował? *można pokazać, gdzie na okładce książki znajdują się te informacje
- Co widzimy na okładce?
- O kim będzie ta książka? Kto będzie jej bohaterem? Kto będzie opowiadał tę historię
*pokazujemy stronę tytułową i przyglądamy się ilustracji na niej
- O czym będzie ta książka? Czy macie jakieś przeczucia, intuicje?

CZYTAMY książkę na głos i uważnie śledzimy ilustracje. W razie potrzeby zatrzymujemy się, by na bieżąco odnieść się do pytań dzieci, wyjaśnić coś, skomentować itp.

Po:

- Co w książce ci się podobało?
- Czy w książce jest coś, co ci się nie podobało?
- Czy chcesz o coś zapytać? Czy czegoś nie zrozumiałeś/łaś?
- Czy rozpoznajesz sytuację przedstawioną w książce? Czy kiedyś byłeś/łaś w takiej sytuacji?
- Kto w tej historii decyduje?
- Co robią dzieci w Dołku? Dlaczego zdaniem dzieci Dołek jest fajniejszy niż huśtawki na szkolnym placu zabaw albo gra w piłkę?
- Gdybyś był jednym z dzieci w Dołku, co lubiłbyś robić?
- Jakie jest twoje ulubione miejsce zabaw?
- Dlaczego dorośli w tej historii tak się denerwują? Dlaczego się boją?
- Czy to, że Wiktoria się przewróciła, miało jakiś związek z Dołkiem?
- Co mogliby zrobić dorośli, zamiast zasypywać Dołek?
- Dlaczego dorośli nie bawią się w Dołku razem z dziećmi?
- Czy kiedyś się przewróciłeś/łaś się albo uderzyłeś/łaś? Co się wtedy stało?

Pytania do ilustracji:

- Jak wygląda dziewczynka, która opowiada nam tę historię? Opisz jej wygląd. Czy potrafisz znaleźć ją na wszystkich ilustracjach? Co lubi robić?
- Czy wśród dzieci są takie, które bardzo często bawią się razem? Kto kogo lubi? Czy któreś z dzieci mogłyby być rodzeństwem?
- Jak wygląda boisko szkolne? W co można się tam bawić? Podoba ci się to miejsce? Dlaczego? Dlaczego nie?
- Jakie kształty dominują na boisku w Dołku? Linie proste czy krzywe?

- Jak wygląda przestrzeń wewnątrz szkoły – pokój nauczycielski, klasa? Co robią dzieci / dorośli, gdy są w budynku?
- Który z nauczycieli wydaje się najczęściej decydować? Który jest najsympatyczniejszy? Który najczęściej się złości?
- Jak sądzicie, co się teraz wydarzy? Co dzieci będą robić na Górcie? Co wtedy zrobią dorośli?

Pytania uzupełniające:

- Co to jest zabawa? Jak wytłumaczyć(a)byś to słowo komuś, kto go nie zna.
- W co i gdzie lubisz się bawić? Dlaczego? Uzasadnij.
- Jak wpływa na nas zabawa? Czy bawiąc się, można się czegoś nauczyć? Jak czujesz się po zabawie?
- Czy dobrze się czujesz w swojej klasie/szkole/Sali przedszkolnej? Co ci się w niej/tam podoba, co podoba ci się mniej, co byś zmienił(a)? Jakie pomieszczenia lubisz? Czy otoczenie wpływa na nasz nastrój?
- Czy przyroda (las, łąka, plaża itp.) to dobre miejsce na zabawę? Uzasadnij.
- Zapytaj mamę / tatę / babcię / dziadka / ciocię / innego dorosłego np. w przedszkolu lub szkole o ich ulubioną zabawę z dzieciństwa, ulubioną zabawkę, ulubione miejsce zabawy.

Aktywności:

- Rysujemy, malujemy, budujemy, lepimy, wyklejamy wymarzony plac zabaw. Indywidualnie lub w grupach.
- Bawimy się w architektów krajobrazu – rysujemy, malujemy, wyklejamy, tworzymy kolaż przedstawiający różne przestrzenie, w których funkcjonują dzieci.
- Odwiedzamy różne place zabaw, dołki, górki, miejsca w lesie, w parku, w mieście – Czy to miejsce jest niebezpieczne? Czy jest ciekawym miejscem zabawy? Dlaczego? Dlaczego nie?
- Jak mogliby postępować dorośli, żeby umożliwić dzieciom swobodną zabawę i się nie bać?
- Rozmawiamy o zasadach postępowania w grupie i podejmowaniu decyzji – czemu służą reguły i zasady w przedszkolu lub w szkole? Czy zakopanie Dołka to było słuszne rozwiązanie? Czy dałoby się to rozwiązać jakoś inaczej nie tracąc tego fantastycznego miejsca do zabawy?
- Wymyślamy własne zabawy i ich reguły: mamy do dyspozycji np. guziki, patyki, szklane kulki, wiaderka, piłki itp.
- Dzielimy się na grupy. Każda wymyśla swój tor przeszkód i ustala (pisze lub rysuje) obowiązujący tam regulamin. Co WOLNO? Czego NIE WOLNO?
- Czytamy jakiś istniejący regulamin np. placu zabaw. Czy wszystko rozumiemy? Czy te zasady są dobre? Czemu służą? Czy coś byśmy dodali? Jak powinno się ustalać

zasady postępowania w miejscach, z których korzysta większa liczba osób, np. w klasie, na stołówce, na sali gimnastycznej itp.

- Piktogramy. Czym są? Czy je rozumiemy?

- Wymyślamy własny piktogram np. dotyczący zasad obowiązujących w pokoju dziecka. Indywidualnie lub w grupach.
- Opracowujemy instrukcję obsługi zabawki np. wiaderka, skakanki, klocków lub innej rzeczy. Pisemnie lub ustnie.
Z czego jest wykonana? Jak się można nią bawić? Na co należy uważać? itp.
- Wymyślamy alternatywne zastosowanie dla tych zabawek, np. wiaderko może być wazonem, torebką – można w nim nosić potrzebne rzeczy, można na nim usiąść itp.

Tytuł: **Dołek**

Tekst i ilustracje: Emma Adbåge

Przełożyła ze szwedzkiego: Katarzyna Skalska

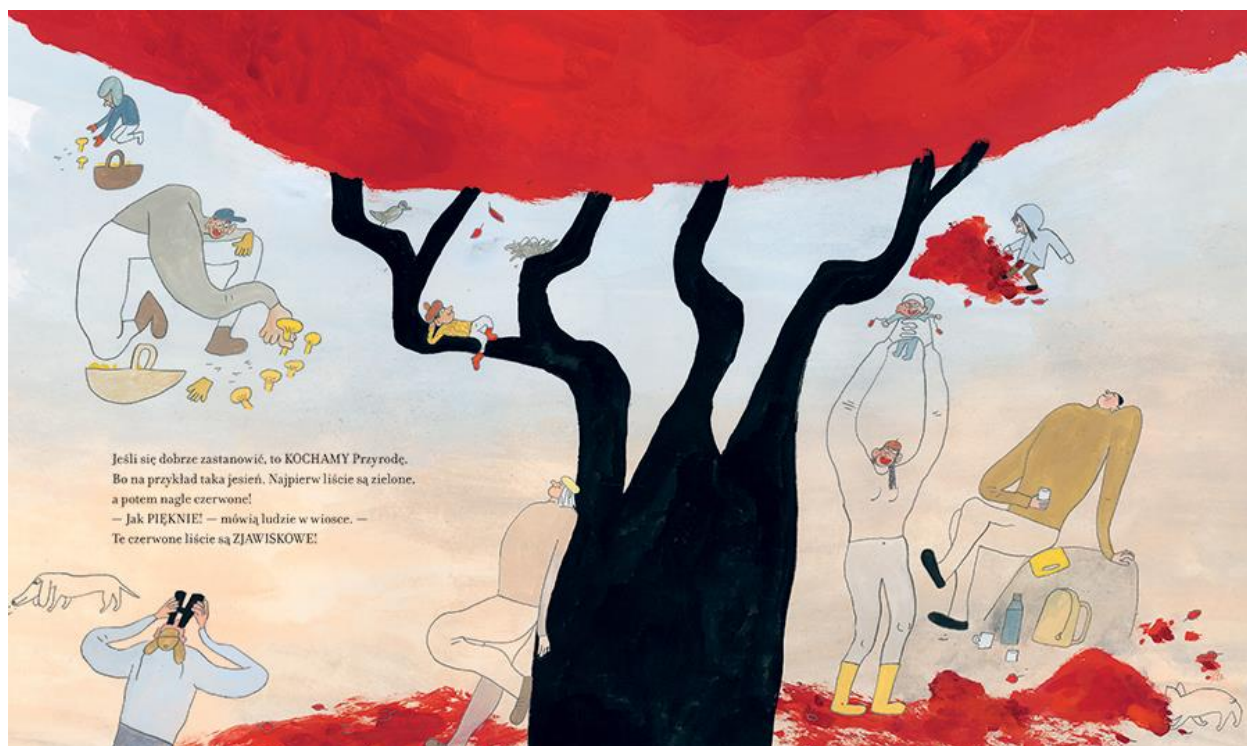
Wydawnictwo Zakamarki 2020

Książki pomocnicze:

Liczymy na spacerze. Matematyka na każdą pogodę

Matematyka ze sznurka i guzika

Rok z Linneą

PRZYRODA

Jest sobie wioska. W wiosce mieszkają ludzie. Dzieci i dorośli. Wokół wioski jest coś, co się nazywa Przyroda. Dużo lasu, trochę krzaków, jakieś jezioro i jakieś morze. Mieszkańcy wioski lubią Przyrodę, na przykład piękne kolorowe liście jesienią. Ale kiedy zbrązowieją i zgniją – nie, taka Przyroda tylko przeszkadza, najprościej będzie wyciąć drzewo i problem z głowy. Tylko co dalej?

Rozmowa o książce

Przed:

Na początek dzieci oglądają przód i tył książki:

- Kto ją napisał?
- Kto zilustrował? *można pokazać, gdzie na okładce książki znajdują się te informacje
- Co widzimy na okładce?
- O czym będzie ta książka? Czy macie jakieś przeczucia, intuicje?

CZYTAMY książkę na głos i uważnie śledzimy ilustracje. W razie potrzeby, zatrzymujemy się, by na bieżąco odnieść się do pytań dzieci, wyjaśnić coś, skomentować itp.

Po:

- Co w książce ci się podobało?
- Czy w książce jest coś, co ci się nie podobało?
- Czy chcesz o coś zapytać? Czy czegoś nie zrozumiałeś/łaś?
- Co to jest PRZYRODA? Czy potrafiłbyś to wyjaśnić komuś, kto nie zna tego słowa? Jakie elementy przyrody pojawiają się w przeczytanej przez ciebie książce?
- Co mieszkańcy wioski lubią robić w przyrodzie? A co ty lubisz robić?
- Czy mieszkańcy wioski naprawdę lubią przyrodę? Tak? Nie? Uzasadnij swoją odpowiedź.
- Mieszkańcy wioski mówią: Przyroda nie ma żadnych szczególnych upodobań. Czy też tak myślisz? A może jest coś, co przyroda lubi? Co jej sprzyja?
- Co można zrobić, jeśli coś w przyrodzie nam się nie podoba, np. jakaś pogoda, chwasty, liście, gałęzie? Co robią mieszkańcy wioski w książce? Czy mogliby zrobić coś innego?

Pytania do ilustracji:

- Jakie kolory dominują w przyrodzie? Czy zmieniają się w zależności od pory roku?
- Porównaj pierwszą i ostatnią rozkładówkę w książce (tę przedstawiającą wioskę i Przyrodę wokół niej). Czy są identyczne? Czy coś się w nich się zmieniło? Który obrazek bardziej ci się podoba? Dlaczego?
- Gdzie w książce można zauważyć, że przyroda czuje się źle? Jak to widać?
- Czy przyroda w książce jakoś się zmieniła pod wpływem człowieka? Czy podobają ci się te zmiany? Czy można by je wprowadzać jakoś inaczej?

Pytania uzupełniające:

- Czy tam, gdzie mieszkasz: w twoim pokoju, mieszkaniu, domu, otoczeniu, w pobliżu domu – jest jakaś przyroda? Jaka?
- Co tam można robić? A czy czegoś robić nie wolno? Czy potrafisz wyjaśnić, dlaczego niektórych rzeczy nie wolno robić?
- Czy to widać, kiedy przyroda dobrze lub źle się czuje? Jak?
- Czy przyroda wszędzie na świecie jest taka sama? Tak? Nie? Od czego to zależy?
- Czy masz ulubioną porę roku? Dlaczego właśnie tę?
- Czy człowiek rządzi w przyrodzie?
- Jak wpływa na nas przyroda? Co czujesz, gdy np. świeci słońce? Albo gdy czujesz na twarzy zimny powiew wiatru? Gdy patrzysz np. na kolorowego motyla? Czy kontakt z przyrodą zawsze jest przyjemny?
- Czy możemy coś przyrodzie dać? Czy możemy coś od przyrody dostać?

Aktywności:

- Napisz list do PRZYRODY. Napisz, za co jej dziękujesz, co w niej bardzo lubisz, a co lubisz trochę mniej. (opcja: opowiedz)
- Oglądamy atlasy, np. ptaków – który ptak podoba ci się najbardziej? Spróbuj znaleźć w Internecie nagranie jego śpiewu. Jak wygląda dorosły ptak, a jak mały? Każdy przygotowuje krótką prezentację o swoim ulubionym ptaku / zwierzęciu / ulubionej roślinie.
- Tworzymy definicje słów, np. LAS to..., ŁĄKA to..., MORZE to..., PUSTYNIA to... (np. jakie kolory tam dominują, co tam można zobaczyć, co usłyszeć..., kogo/co można tam spotkać itp.)
- Spacer otwartych oczu i uszu. Idziemy na spacer w przyrodzie. Po spacerze każdy opowiada o tym, co odkrył. Co ciekawego zobaczył? Co usłyszał?
- Przedszkolny/Szkolny ogródek – każdy sadi swoje ziarenko / roślinkę itp. i przygotowuje tabliczkę z nazwą polską (i łacińską) – jeśli potrafi pisać albo z obrazkiem – co z ziemi wyrośnie...
- Jeśli w pobliżu przedszkola lub szkoły jest jakieś duże drzewo, park, teren zielony itp. Zbieramy się np. dookoła drzewa. Każdy może przytulić drzewo i powiedzieć, za co mu dziękuje, co mu się w tym drzewie szczególnie podoba. Te same słowa wdzięczności można skierować do np. łąki, słońca itp.
- Zadanie: np. każdy ma zrobić coś dobrego dla PRZYRODY – następnego dnia rozmawiamy o tym, co dobrego zrobiliśmy.

Tytuł: **Przyroda**

Tekst i ilustracje: Emma Adbåge

Przełożyła ze szwedzkiego: Katarzyna Skalska

Wydawnictwo Zakamarki 2025

Książki pomocnicze:

Ilustrowany inwentarz drzew

Ilustrowany inwentarz kwiatów

Ilustrowany inwentarz ptaków

Ilustrowany inwentarz zwierząt

Rok z Linneą

Opracowanie pytań i pomysłów: Ellen Adbåge i Agnieszka Stróżyk

ZAKAMARKI

Dla przedszkoli i szkół **rabat 40%** na Zakamarkowe książki.

Zamówienia: handlowy@zakamarki.pl

www.zakamarki.pl